



# Τα ψιατί και τα διότι των



Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ**  
Πρόεδρου Ομοσπονδίας Διαιτητών Βόλεϊ Ελλάδος

Τα τελευταία 10-15 χρόνια έχουν επέλθει σημαντικές αλλαγές των κανονισμών του βόλεϊ, σε βαθμό που να έχουμε πλέον ένα εντελώς διαφορετικό άθλημα από αυτό του όχι πολύ μακρινού παρελθόντος. Είναι αυτονόητο, ότι οι πρώτοι που πρέπει να γνωρίζουν «τα γιατί και τα διότι» των αλλαγών των κανονισμών είναι οι διαιτητές. Ωστόσο, η απρόσκοπτη εφαρμογή τους μπορεί να επιτευχθεί μόνον εάν όλοι όσοι εμπλέκονται με το άθλημα (αθλητές, προπονητές, παράγοντες και φιλάθλοι), ενημερωθούν σχετικά με το σκεπτικό στο οποίο βασίσθηκαν τα μέλη της Παγκόσμιας Επιτροπής Κανονισμών του αθλήματος, προκειμένου να προβούν στην πρόσφατη αλλαγή τους.

Όλοι μας, είτε ως αθλητές, προπονητές, διαιτητές ή ακόμα και ως φιλάθλοι, εδώ και χρόνια μάθαμε ένα άθλημα που ο αγώνας του διαρκούσε έως και 3 ώρες, αλλά τα περισσότερα αγωνιστικά του επεισόδια είχαν διάρκεια μόλις 4-5 sec. Επιπλέον οι διαιτητές παρενέβαιναν καταλυτικά διακόπτοντας συχνά τις φάσεις, ακόμη και στην πρώτη μπαλιά, διαπιστώνοντας σφάλματα στην επαφή της μπάλας και ενίοτε σφυριζοντας σφάλμα στο φιλέ, ενώ η μπάλα παιζόταν μακριά από αυτόν. Επίσης, οι αλλαγές αθλητών ήταν πολύ χρονοβόρες, ενώ πολλές φορές οδηγούσαν σε απόρριψη και τιμωρία καθυστέρησης μιας και ο προπονητής δεν έκανε έγκαιρα ή έγκυρα το αίτημα, ή οι διαιτητές δεν αντιλαμβάνονταν το αίτημα, ή οι αθλητές δεν ήταν έτοιμοι για αλλαγή κλπ. Αποτέλεσμα όλων αυτών των (υποκειμενικών) σφυριγμάτων ήταν:

- Να μην μπορεί να προγραμματισθεί συγκεκριμένος τηλεοπτικός χρόνος.
- Η απογοήτευση από τους συμμετέχοντες αλλά και τους θεατές, αφού εκτός από τις συνεχείς διακοπές, έπεφτε συνεχώς η ένταση και το θέαμα.

Εύκολα, λοιπόν, γίνεται αντιληπτό ότι όλες οι αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν και στο παρελθόν, αλλά και οι

τελευταίες που εγκρίθηκαν από το 31ο συνέδριο της FIVB στο Dubaί, πάντοτε είχαν σκοπό και στόχο:

- Την προσαρμογή του αθλήματος στα τηλεοπτικά δεδομένα και την καθιέρωσή του ως τηλεοπτικό παιχνίδι.
- Τη μικρότερη χρονική διάρκεια των αγώνων.
- Τη μεγαλύτερη διάρκεια των φάσεων, οι οποίες μέχρι τώρα δεν διαρκούσαν περισσότερο από 4-5 sec.
- Τη μεγαλύτερη ένταση και θεαματικότερες φάσεις.
- Λιγότερες και πιο σύντομες διακοπές στο παιχνίδι.



**Ο «καλός» διαιτητής δεν τιμωρεί αυθόρμητες εκφράσεις ή συναισθήματα, αλλά οι διαμαρτυρίες σε αποφάσεις του, τιμωρούνται υποχρεωτικά**

- Αποτελεσματικότερες άμυνες.
- Το παιχνίδι να γίνεται πιο κατανοητό από όλους τους συμμετέχοντες (αθλητές, προπονητές, φιλάθλους κλπ).
- Τη μείωση των υποκειμενικών σφυριγμάτων από τους διαιτητές.
- Τη μείωση του «πρωτοκόλλου» και γενικότερα να μη σταματάει το παιχνίδι, να παίζεται η μπάλα στον αέρα, αφού το βόλεϊ είναι το μοναδικό ανάμεσα στα αθλήματα που παίζονται με φιλέ, στο οποίο το ζητούμενο είναι το

γεγονός η μπάλα να είναι διαρκώς στον αέρα («ιπτάμενη μπάλα»).

Η όλη φιλοσοφία λοιπόν εμπεριέχεται μέσα σε 4 λέξεις που αποτελούν τελική οδηγία - προτροπή της FIVB «**Keep the ball flying!**»

### Ο ρόλος του διαιτητή

Ο καλός διαιτητής στο σημερινό βόλεϊ, εκτός από άριστη γνώση των κανονισμών (εκ των ων ουκ άνευ) και την εφαρμογή τους με πνεύμα δικαιοσύνης και συνέπειας, πρέπει να διαθέτει και κάποια άλλα ποιοτικά χαρακτηριστικά.

Η προσωπικότητα του διαιτητή, όπως επίσης η αναγνωρισιμότητά του, είναι σημαντικά στοιχεία που επιδρούν καταλυτικά οικοδομώντας τις απαραίτητες σχέσεις εμπιστοσύνης με τους αθλητές, προπονητές, παράγοντες κλπ.

Ο καλός διαιτητής, σύμφωνα με τα πρότυπα της FIVB, έχει κατανοήσει γιατί έχει γραφτεί ο κανονισμός, είναι ακριβής στην κρίση του, είναι ικανός οργανωτής, επιτρέπει να κυλήσει ο αγώνας ομαλά, είναι παιδαγωγός και χρησιμοποιεί τους κανονισμούς για να τιμωρήσει το άδικο ή να νοουητήσει την αγένεια. Παράλληλα, βασική του επιδίωξη πρέπει να είναι η προαγωγή του αθλήματος μέσω της ανάδειξης των θεαματικών στοιχείων του παιχνιδιού.

Επίσης, στο σημερινό ανταγωνιστικό και υψηλό επίπεδο βόλεϊ, ο διαιτητής πρέπει εκτός από υψηλό IQ (Intelligence Quotient = νοητική νοημοσύνη), να διαθέτει υψηλό EQ (Emotional Quotient = συναισθηματική νοημοσύνη), την άλλη συνιστώσα της ολοκληρωμένης SQ (Spiritual Quotient = πνευματική νοημοσύνη). Είναι εξάλλου γνωστό ότι ο διαιτητής είναι ο δικαστής του δευτερολέπτου, άρα πρέπει να διαθέτει αντιληπτική /μνημονική /αναλυτική /επεξεργαστική ικανότητα σε χρόνο dt (αυτό είναι IQ), όπως επίσης την ικανότητα έκφρασης, ελέγχου, κατεύθυνσης των συναισθημάτων (αυτό είναι EQ). Ο διαιτητής μέσα στο παιχνίδι δεν προσπαθεί να ευχαριστήσει κανέναν, έχει αυτοσυγκέντρωση, διατηρεί καθ' όλη τη διάρκεια τον αυτοέλεγχό του (ελέγχει τα συναισθήματα του χωρίς να τον ελέγχουν αυτά) και είναι ήρεμος, χαλαρός, ό,τι και

**Ο διαιτητής μέσα στο παιχνίδι δεν προσπαθεί να ευχαριστήσει κανέναν, έχει αυτοσυγκέντρωση, διατηρεί καθ' όλη τη διάρκεια τον αυτοέλεγχό του (ελέγχει τα συναισθήματα του χωρίς να τον ελέγχουν αυτά) και είναι ήρεμος, χαλαρός, ό,τι και αν συμβεί στον αμυνιστικό χώρο**

## ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ

αν συμβεί στον αγωνιστικό χώρο. Πρέπει να αποφεύγει οποιοδήποτε «κενό της προσοχής», σε περίπτωση δε που υπάρξει κάποια προηγούμενη ατυχής απόφαση, πρέπει να μπορεί να την αγνοήσει και να προχωρήσει αυτοανατροφοδοτούμενος (feedback), λαμβάνοντας σταθερά έντιμες μη διφορούμενες αποφάσεις, ανεξάρτητα από τις αντιδράσεις παικτών, προπονητών, θεατών ή την οποιαδήποτε έκβαση του αποτελέσματος. Τέλος, ο «καλός» διαιτητής δεν πρέπει να βάζει τον εαυτό του ποτέ μπροστά από τον αγώνα, αλλά πρέπει να παραμένει αφανής, μεσολαβώντας μόνο όταν είναι απαραίτητο. Αντίθετα, ο διαιτητής που εμποδίζει το θέαμα και επιδιώκει να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο στο παιχνίδι θεωρείται «κακός».

Όπως λοιπόν είναι κατανοητό η σωστή διαιτησία δεν είναι εύκολη υπόθεση διότι δεν αρκεί η επαρκής γνώση των κανονισμών. Ποτέ δεν πρόκειται να διαιτητεύσει ο καλύτερος ηλε-



*Η όλη φιλοσοφία του σύγχρονου διαιτητή εμπεριέχεται μέσα σε 4 λέξεις που αποτελούν τελική οδηγία – προτροπή της FIVB «Keep the ball flying!»*

κτρονικός υπολογιστής - ρομπότ, για τον απλούστατο λόγο ότι δεν διαθέτει τη συναισθηματική νοημοσύνη που απαιτείται για τη διάκριση των φυσιολογικών ανθρώπινων εκφράσεων ή των συναισθημάτων που δημιουργούνται κάτω από το στρες του αγώνα και των συνειδητά απαράδεκτων αντιαθλητικών συμπεριφορών. Ο «καλός» διαιτητής δεν πρέπει ποτέ να τιμωρεί αυθόρμητες εκφράσεις ή συναισθήματα, όπως το να σηκωθούν για να ενθαρρύνουν ή να επευφημήσουν εξαιρετικές ενέργειες ή ακόμη να εκδηλώσουν συναισθήματα απογοήτευσης λόγω κάποιας αποτυχημένης προσπάθειας. Ωστόσο, η συνειδητά αντιαθλητική συμπεριφορά, οι απρεπείς χειρονομίες προς τους αντιπάλους ή οι διαμαρτυρίες σε απόφαση του διαιτητή, οι ειρωνείες και πολύ περισσότερο οι επιθετικές συμπεριφορές, απαγορεύονται αυστηρά και τιμωρούνται υποχρεωτικά.

Η ΟΔΒΕ και τα μέλη της προσπαθούν με τα επιμορφωτικά σεμινάρια που πραγματοποιούν υψηλού επιπέδου καθηγητές διαιτησίας και διεθνείς διαιτητές, να μεταφέρουν τις εμπειρίες τους και να βοηθήσουν στην κατεύθυνση της ενοποίησης των κριτηρίων της διαιτησίας. Ενδεικτικά αναφέρονται ορισμένα από τα θέματα των σεμιναρίων: Γενικός Κανονισμός Οργάνωσης και Διεξαγωγής Πρωταθλημάτων, νέες διαδικασίες αλλαγής, τέχνη της διαιτησίας, ψυχολογία της διαιτησίας, πειθαρχικός έλεγχος, προβλήματα σε σχέση με την ομαλή διεξαγωγή των αγώνων που οφείλονται σε συμπεριφορά φιλάθλων, σεμινάρια θέσεων, θέματα πρωτοκόλλου, θέματα Α' διαιτητή, θέματα Β' διαιτητή, διακοπές και καθυστερήσεις, φύλλο αγώνος και άλλα.

ΑΥΘΕΝΤΙΚΗ ΠΙΤΣΑ

# Il forno

PIZZERIA - TRATTORIA

PIZZA

SPAGHETTI

ΠΕΪΝΙΡΛΙ

ΜΕ ΤΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ  
ΨΗΘΩΣΤΙΚΟ,  
ΤΗΝ ΨΟΙΚΙΛΙΑ ΤΩΝ ΓΕΥΣΕΩΝ  
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΓΝΩΣΤΙΑ  
ΤΩΝ ΨΗΦΙΟΝΤΩΝ ΜΑΣ  
ΕΙΜΑΣΤΕ 15 ΧΡΟΝΙΑ  
ΚΟΝΤΑ ΣΑΣ  
ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΥΜΕ...

ΦΟΥΡΝΟΣ ΜΕ ΞΥΛΑ  
ΙΤΑΛΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ'ΟΙΚΟΝ

Δελφών 187 - Θεσ/κη  
Τηλ. Παραγγελιών: 2310 428888  
Τηλ. κρατήσεων: 2310 428888  
[www.ilforno.gr](http://www.ilforno.gr)